

Marja Rämä

Harjoittelija

Onnettaren hylkäämät

HARJOITTELIJA

HARJOITTELIJA
ONNETTAREN HYLKÄÄMÄT

MARJA RÄMÄ

Harjoittelija 2.0

Copyright © Marja Rämä

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-800-208-6

LUKIJALLE

Ihmiset, jotka muistavat ja tuntevat lääkäri / runoilija Laura Latvalan tuotantoa, ovat tietoisia myös hänen työstään Harjamäen sairaalan osastonlääkärinä. Hän toimi ”naistalossa”, levottomilla osastoilla ja teki pitkän päivätyön psykoottisten naispotilaiden parissa.

Hän kirjoitti vuonna 1964 päiväkirjamaisen kirjansa – Tuulien talo –, jossa hän pohtii runoilijan tunnoin hoidettaviensa kohtaloita.

Harjoittelija-kirjassani olen kulkenut muistoissani samoissa huoneissa ja käytävillä hänen kanssaan ja nähnyt hänen tekevän siellä työtään hienotunteisesti, itseään kenellekään korostamatta.

Alapitkän Koskiniemessä 5.4. 2018

Lehti-ilmoitus työpaikasta

Aikaa oli kulunut koulusta pääsyn jälkeen, eikä mikään oikein tuntunut omalta tulevaisuuden alalta. Kaikenlaista olin jo kokeillut ja ikääkin minulla oli jo kohta neljännesvuosisata. Kohtalon sormi osoitti yllättäen uuden suunnan. Sitä piti sitten kokeilla.

Kun kuulin, että paikkakunnan suurimmassa sanomalehdessä, Savon Sanomissa, oli paikka oikolukijalle, keräsin koulu- ja siihenastiset työtodistukseni ja menin konttoripäällikön luokse tarjoutumaan työhön. Ei silloin ollut montaakaan hakijaa ja sain paikan heti. En muista, että olisin pistänyt nimeäni minikäänlaiseen sopimukseen, kävin vain antamassa henkilötietoni konttorissa.

Selvisi sitten myöhemmin, että olin villi työntekijä. En kuullut mihinkään liittoon. En ollut osannut edes kysellä sellaisesta. Ehkä lehtityöntekijäin ammattiliitto ei olisi minua kelpuuttanutkaan. Kaksi muuta uutta työtoverianiikin olivat järjestäytymättömiä.

Työajat olivat epämurkavia. Sellaiset eivät olisi kaikille, varsinkaan perheellisille sopineet. Toinen lukija oli jo vanhempi rouva ja toinen neiti-ihminen. Molemmat olivat olleet työssä jo useamman vuoden. Ei tullut puheeksi, olinko tullut kolmannen henkilön paikalle, vai eikö siellä ollut ollutkaan kolmea lukijaa aikaisemmin.

Työyhteisö latomossa oli mukavaa joukkoa ja ystäväystyihin heidän kanssaan. Työpöytäme olivat latomon nurkkaukseen lankatussa pienessä kopissa ja latomosta kuului kalske koko ajan selvästi kopin sisälle. Ei se ainakaan minua haitannut.

Luettavat tekstit tulivat palstan levyisinä kaitaleina ja niissä olevien virheiden korjaaminen tapahtui määrätyillä merkeillä tekstin sivuun. Tämä ei vaatinut tohtorin tutkintoa! Toimittajien tekstit olivat usein hyvin vapaamuotoisia – pilkut puuttuivat, tai olivat väärissä paikoissa ja monenlaisia oikeinkirjoitusvirheitä oli vilisemällä. Oikolukijalta vaadittiin hyvää äidinkielen kirjoitustaitoa. Lauserakenteitakin joutui joskus korjaamaan ymmärrettävään muotoon.

Toimituksessa oli painovirhepaholaisista paksu kansio. Yleensä ne virheet olivat oikolukijoiden jäljiltä teksteihin jääneitä. Varsinkin keskiyöllä, kun viimeisiä liuskoja tuli roppakaupalla ja lehti piti saada painoon viimeistään yhdeltä, meni silmien ohitse ja sormien läpi juttuja, jotka eivät näyttäneet kovin tärkeitä. Yövuorossa oli vain yksi lukija.

Monet kerrat oli lukijoiden pöydälle tuotu seuraavana aamuna juuri ilmestynyt lehti, jossa virheet olivat alleviivattuina punakynällä. Koskaan ei kuitenkaan tullut huomautuksia muilla tavoin.

Minun kohdalleni osui kerran yön lopputunteina merkkipäivätekstiä lähikunnan isäntämiehestä. Ajattelin, ettei siinä olisi mitään suurempia mokia ja annoin sen mennä luettujen joukkoon. Seuraavana aamuna tullessani töihin, pöydällä oli punakynällä alleviivattuna tarinaa, jonka olin päästänyt yöllä silmiäni

ohi! Se oli hauska juttu, niin kuin melkein kaikki painovirheet tapasivat olla. Painovirhepaholainen oli kuin olikin onnistunut livauttamaan juttuun oman lisänsä - karjatilan naudatkin.

Jutussa kerrottiin asiallisesti syntymäpäiväänsä viettävän kunnallismiehen luottamustehtävistä ja elämästä kyläyhteisön kantavana voimana. Sitten tekstiin oli livahtanut sivulause, jonka mukaan tilan suurilukuinen karja oli myös ansiokkaasti osallistunut paikkakunnan kunnalliselämään!

Siinä oli minun osuuteni toimituksen painovirhepaholaiskansioon!

Vanhempi lukijatoverimme lähti viettämään eläkepäiviään ja hänen tilalleen tuli nuori nainen. Häinkin tuli untuvikkona, mutta pääsi nopeasti kärryille työn vaatimuksista. Hän kertoi tulleen vasta Kuopioon ja saaneensa lukijan paikan serkkunsa myötävaikutuksella. Serkku oli konttoripäällikkö.

Olin iloinen nuoresta työkaverista. Ystävystyimme myös samankaltaisten kokemusiemme johdosta ja teimme pian päätöksen, joka muutti meidän kummankin tulevaisuuden.

Tulimme tietoisiksi halpatyövoimastamme lehdessä, kun kuulimme latojien keskustelevan sunnuntai ja yötyöolisistään. Me lukijat teimme työtämme päivä, ilta ja yövuoroissa. Sitten huomasimme, ettei meillä ollut yhtään vapaapäivää – ei koskaan! Vaihtelevat vuoromme olivat jotenkin sumentaneet tämän asian. Päätimme selvittää asian. Kaupungin työsuojeluasiamies ei ollut uskoa korviaan, kun kerroimme hänelle, millaisia vuoroja olimme tehneet kaiken aikaa.

Puhuimme faktorille ja pyysimme häntä selvittämään palkkaustamme, mutta hän sanoi, ettei asia kuulu hänelle. Eikä se kuulunut konttoripäällikönkään valtuuksiin. Kun asiaan ei tullut selvyyttä, eikä kukaan lotkauttanut korvaansa asiallemme, päätimme pyrkiä johtajan puheille. Faktori varoitteli ja sanoi johtajan olevan pahalla päällä!

Pääsimme kuitenkin esittämään asiamme ja saimme kylmän vastaanoton. Jotenkin olin odottanut arvostetulta mieheltä asiallista käytöstä ja kuuntelemista. Saimme tuntea olevamme alinta kastia ja käskyn poistukaa! Ovella sanoimme hänelle, että tapaamme seuraavan kerran raastuvassa.

Palatessamme konttoripäällikkö näytti nololta. Asia tuli hoidettua ja saimme asiallisen palkan ja lisät. Saimme myös takautuvasti kaikki menettämämme korvaukset. Työsuojeluasiamies oli hoitanut tehtävänsä kiitettävästi.

Meitä ei potkittu pois ja saimme jatkaa painovirhepaholaisen metsästystä. Vuosi kului, ja seuraavan vuoden alussa aloimme kyllästyä jo ikäviin työaikoihin. Pelastus tuli yllättäen ja uskottomalta taholta!

Mielisairaanhoidajan ura alkoi 1960 luvun alussa pakollisella harjoittelulla määrätyissä sairaaloissa. Jos mieli päästä koulutukseen oli harjoittelusta esitettävä todistus ja suositus alalle.

Harjoittelu oli ammatinvalinnan etsikkoaikaa. Jos ala ei tuntunut sopivalta, perääntyminen oli helppoa.

Kouluttautumisen jälkeen oli työpaikkoja tarjolla ympäri maata sijaitsevilla mielisairaaloissa.

Tämä kirja kertoo yhden harjoittelijan kokemuksista ja päätöksestä antautua alalle.

BoDTM
BOOKS on DEMAND